

Inspraakreactie Stichting Milieuzorg Zeist e.o. inzake het: 'Rv Warmtevisie Zeist'

Geachte raadsleden, wethouder en overigens aanwezigen,

1. Thans ligt het: 'Rv Warmtevisie Zeist' ter bespreking in de Commissie Ruimte voor. Gaarne maakt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van de geboden gelegenheid gebruik nog een korte reactie te geven op het betreffende raadsvoorstel. Eerst zal nog kort worden ingegaan op het planproces, waarna een inhoudelijke reactie zal worden gegeven. Afgesloten zal worden met een conclusie;

Planproces

2. De gemeente Zeist heeft al langer het thema klimaat en de bijbehorende energietransitie op de agenda staan teneinde uiteindelijk klimaatneutraal/energieneutraal te kunnen worden.
Met name in de: 'Brede Milieuvisie' was daarbij aanvankelijk als doel 2030 opgenomen, overigens net als in veel andere gemeente binnen de Regio, maar mede op basis van het: 'Klimaatakkoord' is die doelstelling ten tijde van de vaststelling van de 'Routekaart Nieuwe Energie voor Zeist' in 2019 door de gemeente dan aangepast naar 2050, met dan nog wel als ambitie: *'of zoveel eerder als mogelijk'*;
3. Teneinde energieneutraal te kunnen worden gaat het overeenkomstig de: 'Routekaart Nieuwe Energie voor Zeist' dan allereerst om besparing (50 % van de totale opgave!) en daarnaast om zowel de opwek van duurzame energie als innovatie. Een van de actielijnen is daarbij de: 'Actielijn Warme wijken'. Het doel is daarbij om in 2050 als gemeente aardgasvrij te zijn;
4. T.b.v. dan de betreffende doelstelling uit de: 'Actielijn Warme Wijken' is dan samen met een aantal stakeholders, zoals Stedin, de woningbouwcoöperaties, maar ook SEZ de: 'Warmtevisie Zeist' opgesteld;
5. Vervolgens is de 'Concept-Warme-visie' ter inzage gelegd, waarvoor ook dank, waarop dan een relatief groot aantal inspraakreacties (in totaal 19) zijn binnengekomen. In de: 'Reactienota Warmtevisie' wordt daar dan een reactie op gegeven;
6. Alhoewel dan in de: 'Reactienota Warmtevisie' wordt ingegaan op diverse reacties, evenals wordt aangegeven of bepaalde reacties al dan niet tot een daadwerkelijke aanpassing hebben geleid is uit het betreffende document zelf toch niet altijd geheel duidelijk in welke mate dan bepaalde aanpassingen zijn doorgevoerd, althans is dat nog niet zo eenvoudig na te gaan, dus was het goed geweest als gegeven wijzigingen ook duidelijk waren gemarkeerd (zie in deze dus ook de reactie vanuit de Stichting Beter Zeist);

Inhoudelijke aspecten

7. Zoals ook in haar eerdere inspraakreactie op de: 'Concept-Warmtevisie' aangegeven wil de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de gemeente (en ook andere direct) betrokkenen allereerst haar complimenten geven.
Bij de: 'Warmtevisie' gaat het om een complexe problematiek, met ook een afweging welke aanpak per buurt het meest kansrijk wordt geacht, dat niet alleen in fysieke zin, maar ook wat betreft de afweging van de kosten, dus de betaalbaarheid (zie in deze met name ook de: 'Warmtevisie', Bijlage B: 'Leidraad Startanalyse' en de daarbij dan gegeven nadere reflectie (in relatie tot de in de: 'Warmtevisie' door DeWarmteTransitiemakers gegeven analyse m.b.t. de meest kansrijke warmtevoorziening in bepaalde buurten) teneinde een 'inclusieve energietransitie' ook echt mogelijk te maken), waarbij ook innovaties (zoals m.b.t. eventuele kansen gebruik aardwarmte en ook waterstofgas) nadrukkelijk dienen te worden meegenomen. In die zin is het dan ook niet altijd eenvoudig tot de juiste keuzen te komen, zowel wat betreft de aanpak voor een bepaalde buurt, als de fasering van de buurten in de tijd;

8. In inhoudelijke zin kan de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich dan in grote lijnen in de: 'Warmtevisie' en daarbij gegeven buurtaanpak vinden. Toch heeft zij nog wel een aantal aandachtspunten, dat mede n.a.v. de gegeven beantwoording t.a.v. de ingebrachte inspraakreacties;
9. Natuurlijk is het goed dat alle kansen die aanwezig zijn in kaart zijn gebracht, dat teneinde tot een: 'Visiekaart' te kunnen komen en ook een: 'Uitvoeringsstrategie' met ook een: 'Buurtaanpak', waarbij dan aan: 'Verkenningbuurten', inclusief ook een bijbehorend: 'Buurtuitvoeringsplan (BUP)', een bepaalde prioriteit wordt gegeven, dat ook om te leren van ervaringen.
In die zin zijn er dus gelukkig in diverse buurten al vele '(buurt)initiatieven', dat mede ook gestimuleerd door SEZ en in het bijzonder ook Mijn groene huis en meer recent Mijn groene bedrijf;
10. Bij de aanpak dient in ieder geval dus aan besparing veel aandacht te worden gegeven, zowel door maatregelen als een aanpassing van het gedrag, want warmte die wordt bespaard hoeft toch ook niet te worden 'opgewekt'.
Daarbij dient dus niet alleen naar woningen te worden gekeken (zie dus ook de activiteiten van Mijn groene huis, waaronder de actie: 'Heel Zeist isoleert'), maar ook naar bedrijven. Wat die bedrijven betreft dienen deze dus energiebesparingmaatregelen te nemen die zich binnen 5 jaar terug verdienen (zie in deze dus ook het: 'Activiteitenbesluit Milieubeheer'), maar zou daar door de ODRU nauwelijks controle op zijn, althans voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen;
11. Verder zou in die zin dus toch ook nog verder naar de kansen kunnen worden gekeken die bepaalde bedrijventerreinen voor het opwekken van warmte kunnen bieden, dus behalve Remia en de RWZI, ook het bedrijventerrein van Fornhese, of de diverse gebouwen zoals deze op het CNA aanwezig zijn, zoals bepaalde datacentra, ook al zou dat alleen al zijn om waar mogelijk de eigen energie op te wekken, uiteraard voor zover dat niet al gebeurt;
12. Dan ook goed dat ook met buurgemeenten/gemeente regio in kader van de: 'RES/'Regionale Structuur Warmte' wordt samengewerkt, want waar mogelijk is het goed dat ook op een hoger schaalniveau naar kansen/oplossingen wordt gezocht, bijvoorbeeld wat betreft de eventuele kansen die het gebruik van aardwarmte/diepe geothermie biedt;
13. Mede n.a.v. de (o.a.) door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ingebrachte inspraakreactie wordt in het: 'Afwegingskader aardgasvrije technieken' dus nu ook aan het aspect natuur expliciet aandacht gegeven, waarvoor ook dank (zie wat betreft het gegeven: 'Afwegingskader', dus de: 'Warmtevisie', Bijlage A: 'Afwegingskader aardgasvrije technieken');
14. Wel was het dus goed geweest als in die zin ook cultuurhistorie expliciet in het betreffende: 'Afwegingskader' als aspect was aangegeven en dat dan niet alleen wat betreft de bebouwde omgeving, maar juist ook de onbebouwde omgeving (zie in deze dus o.a. de reactie in de: 'Inspraaknota' onder nummer 114). Dat dus ook aangezien de gemeente Zeist een rijke cultuurhistorie kent, zoals m.b.t. tot de aanwezige (Middeleeuwse) verkavelingstructuren, als ook de vele buitenplaatsen, etc. (zie in deze dus ook: 'Zeist door de Tijd - Een cultuurhistorische atlas (Volkerts, K., 20..)'). In die zin was het dus goed als dit aspect eveneens expliciet onder het toetsingselementen: 'Omgevingsimpact, ruimtebeslag' was aangegeven.
Meer in het bijzonder moet dit o.i. dus ook van belang worden geacht, aangezien men kennelijk ook velden met 'zonnecollectoren' wil plaatsen en voor zover daar mogelijkheden toe zijn in de toekomst ook met 'diepe geothermie' aan de slag wil, met dus mogelijk ook een bepaalde impact op de ruimte;
15. Meer in het bijzonder zou daarnaast in het: 'Afwegingskader' dus ook aandacht moeten worden gegeven aan een toetsing aan: 'Aardkundige waarden', evenals ook:

- 'Archeologische waarden' (zie in deze dus ook reactie in de: 'Inspraaknota' onder 52) , zodat ook daar bij de toetsing rekening mee kan worden gehouden, hetgeen dan naar verwachting met name ook bij eventuele 'diepe geothermie' toch van belang moet worden geacht;
16. Verder dus wel goed dat wel ook aan de eventuele gevolgen voor de kwaliteit van zowel de bodem en ook het (grond)water specifiek aandacht wordt gegeven, dat ook in relatie tot o.a. WKO, aangezien recente onderzoeken laten zien dat hier niet tot nauwelijks enige controle op plaats vindt (zie in deze o.a. de: 'Signalenrapportage – Risico's bij de aanleg van gesloten bodemenergieystemen (ILT, 2021)');
 17. Dan het al dan niet gebruik van biomassa t.b.v. het opwekken van duurzame energie. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is hier niet bij voorbaat altijd op tegen, bijvoorbeeld als het om de productie van biogas of warmte op basis van vergisting/fermentatie gaat, zoals bij het opwekken van warmte m.b.v. zogenaamde 'biomeilers'. Wel uiteraard binnen ecologische randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld alleen het gebruik van snoeihout dat toch al bij het beheer van gemeentelijke beplantingen of hakhout (zoals bij beheer essenstoven in Kromme Rijngedied) vrij zou komen. Als het echter om verbranding gaat, waarbij ook grote hoeveelheden biomassa worden gebruikt, dat vaak ook ten koste van ecologische waarden, evenals waarbij vaak ook van luchtverontreiniging sprake is, dat juist ook bij kleinere houtkachels zonder goed filtersysteem, zou dat o.i. moet worden voorkomen (zie in deze dus ook het zogenaamde 'Schone Lucht Akkoord' en ook bepaalde uitkomsten 'SMAL' in kader Samen Duurzaam Zeist)¹;
 18. Wat betreft de financiering zijn er dan nog vele open einden, maar hopelijk springt ook het rijk of de provincie uiteindelijk bij, waarbij het uiteraard jammer is dat een eerste aanvraag voor Vollenhove in kader van het: 'Programma Aardgasvrije Wijken (PAW)' het niet heeft gehaald;
 19. Wat betreft de voorgenomen actualisatie(s) vindt deze dan om de 5 jaar plaats, maar het dus wel goed ontwikkelingen voortdurend te monitoren, kansen op te pakken, zoals mogelijk m.b.t. groen gas/waterstofgas, dus niet met eventuele evaluaties en bijstellingen te wachten totdat de 5 jaar om zijn, want dan kan men ook gezien urgenties wel eens achter de feiten aan gaan lopen. In ieder geval dus wel goed dat de gemeente zelf in deze de regie voert, dat uiteraard in goed overleg met alle betrokkenen, want uiteindelijk gaat het natuurlijk toch om een goede samen-werking willen we samen succesvol zijn;
 20. Goed in ieder geval dat alsnog aan de: 'Warmtevisie' de: 'Handreiking Stapsgewijze naar Aardgasvrij' is toegevoegd, waarbij alvast per buurt de mogelijkheden zijn aangegeven wat een individuele eigenaar nu al kan doen om aardgasvrij te worden;

Conclusie

21. Goed dat er nu een: 'Warmtevisie' ligt met ook een: 'Uitvoeringsstrategie', zodat burgers en bedrijven meer inzicht hebben waar zij komende jaren/decennia aan toe zijn;
22. Wel zijn er o.i. nog wel een aantal mogelijkheden tot een verdere optimalisatie/aanscherping van de voorliggende 'Warmtevisie' (zie dus ook de bijdrage vanuit de Stichting Beter Zeist);

Patrick Greeven

¹ Zie in deze dus ook de motie die in de Tweede kamer is aangenomen teneinde de subsidie voor het gebruik van vaste houtige biomassa voor energietoepassingen door verbranding (op termijn) te beëindigen (zie dus ook de zogenaamde: 'Motie Sienot', d.d. 30 juni 2020), waaraan door het kabinet ook een gevolg wordt gegeven (zie in deze ook de: 'Kamerbrief Minister Wiebes', d.d. 20 juli 2020).